

Lode Ceyskens: "Stikstofvermindering kan ook zonder economisch bloedbad"

Opinie

Om uit het stikstofmoeras te geraken, schuift Boerenbondvoorzitter Lode Ceyskens een aantal "baanbrekende voorstellen" naar voren. "Wij zijn ervan overtuigd dat de landbouwsector een stikstofvermindering van minstens 42 procent kan bereiken zonder dat er een economisch bloedbad in de sector aangericht moet worden", schrijft hij in een opiniestuk.

14 DECEMBER 2022 – LAATST BIJGEWERKT OM 15 DECEMBER 2022 7:24

Lees meer over:

stikstof

Het wordt dringend tijd dat de overheid de boeren zelf laat bepalen hoe zij de doelstellingen inzake maximale stikstofuitstoot zullen behalen: door verdienmodellen te ontwikkelen met minder dieren, door innovatie of door emissierechten van collega's over te kopen. Bovendien moet er bij de bepaling van die normen ook rekening gehouden worden met de 50+'ers landbouwers in Vlaanderen die vrijwillig willen uitstappen of die de komende jaren sowieso gaan stoppen omdat ze geen opvolging hebben. En er mag best ook eens gekeken worden naar de industrie, die veel minder streng wordt bejegend. Met andere woorden, het wordt dringend tijd voor een realistischer en efficiënter stikstofakkoord, dan wat nu eenzijdig wordt opgelegd.

Begin dit jaar legde de Vlaamse Regering een conceptnota stikstof neer. Het doel: tegemoetkomen aan een Europese Richtlijn, die stelt dat in 2050 90 procent van de natuurgebieden in een gunstige staat moet zijn. Een nobele doelstelling, ware het niet dat Vlaanderen dit door een zeer enge stikstofbril bekijkt. Een blik die zo bedreigend is voor de land- en tuinbouw dat Vlaanderen, na energie, ook voor zijn voedselproductie afhankelijk dreigt te worden van het buitenland.

“**Slechts 12 procent van de landbouwers ouder dan 50 heeft een opvolger. Bijna de helft van de dierlijke stikstofemissies in Vlaanderen is afkomstig van dieren bij landbouwers ouder dan 50 jaar**

Lode Ceyskens - Voorzitter Boerenbond

Vlaanderen koos voor een gemakkelijksoplossing, een harde grens (de kritische depositiewaarde), die bepaalt hoeveel stikstof maximaal mag neerddwarrelen. Deze grens is vaak zo laag – denk maar aan het Turnhouts Vennengebied – dat landbouw er onmogelijk wordt. Bovendien ontbreekt elke ecologische onderbouwing van de relatie tussen die grens en een verbetering van kwetsbare natuur, zoals door Europa gevraagd.

Daarnaast richt Vlaanderen, in een poging om de stikstofemissies in Vlaanderen te verlagen, zijn pijlen volledig op de landbouwsector. Om onduidelijke redenen worden industriële emissies veel minder streng bekeken. Tot slot heeft men voor de landbouw ook niet de moeite genomen om een socio-economische impact te berekenen.

Toch zijn oplossingen mogelijk.

Slechts 12 procent van de landbouwers ouder dan 50 heeft een opvolger. Dat betekent dat een aanzienlijk aantal landbouwers de volgende 10 à 15 jaar natuurlijk zal afvloeien. Aangezien bijna de helft (48%) van de dierlijke stikstofemissies in Vlaanderen afkomstig is van dieren bij landbouwers ouder dan 50 jaar, kan deze demografische evolutie leiden tot een stikstofvermindering van maar liefst 42 procent (!). En dat is zonder de bijkomende inspanningen gerekend van overblijvende bedrijven.

Dit zal uiteraard niet automatisch gebeuren, maar het is onbegrijpelijk dat er in heel het stikstofplan nergens rekening gehouden wordt met deze mogelijkheid. Zo moeten bedrijfsleiders nu nog investeringen doen om aan hun pensioen te geraken. Tegelijk staan jonge landbouwers, kort nadat ze een landbouwbedrijf hebben overgenomen, alweer voor zware investeringen. Tegen de tijd dat onze oudere bedrijfsleiders gestopt zijn, hebben onze jonge boeren er het bijltje bij neergelegd, gekraakt onder druk en investeringen.

Het is onbegrijpelijk dat in heel het stikstofplan nergens rekening gehouden wordt met deze demografische evolutie

Lode Ceyskens - Voorzitter Boerenbond

Nochtans liggen hier kansen voor oplossingen. Ontwikkel een instrument voor alle bedrijfsleiders ouder dan 50 jaar. Maak duidelijk wat van hen verwacht wordt, zodat ze op basis van hun individuele situatie een keuze kunnen maken: stoppen, eventueel nog verder doen tot aan hun 65ste of toch meestappen in het traject van emissiereductie. Met de stoppers maakt de overheid een helder contract: de overheid garandeert de vergoeding die hier tegenover staat en de boer garandeert de stopzetting - en dus het verdwijnen van de emissies op de afgesproken datum. Op die manier wordt duidelijk hoeveel stikstof er jaar na jaar 'uit het bad verdwijnt' tussen nu en 2037.

Gebruik die stikstofdaling, samen met de vrijwillige opkoopregeling in de varkenshouderij, om de verwachtingen naar jonge landbouwers haalbaar te maken. En geef die jonge landbouwers vervolgens de kans om, als echte ondernemers, zelf te bepalen hoe ze die doelstellingen halen. Niet door gewoon de pootjes te tellen, maar door de emissie per bedrijf te bepalen. Laat de boer zelf kiezen hoe hij deze doelstellingen haalt: door stikstofemissie te verminderen door innovatie, door verdienmodellen te ontwikkelen met minder dieren, door emissierechten van zijn collega-landbouwer te kopen ...

Als we met onze eigen voedselproductie niet dezelfde fout willen maken als met onze energievoorziening, is nu het moment aangebroken om verstandige keuzes te maken. Niet door ons bang en blindelings achter Europese doelstellingen te verschuilen, maar door zelf bewuste, verstandige keuzes te maken, waarmee we deze Europese doelstellingen bereiken. Komaan Vlaanderen! Laat terug zien dat wat we zelf doen, beter doen.

Bron: Boerenbond

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

📄 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

✂ screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

🦋 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra